

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2025/1891

2025 m. rugsėjo 17 d.

**kuriuo dėl didžiausios leidžiamosios neorganinio arseno koncentracijos žuvyse ir jūros gėrybėse iš
dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/915**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1993 m. vasario 8 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 315/93, nustatantį Bendrijos procedūras dėl maisto teršalų ⁽¹⁾, ypač į jo 2 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamentu (ES) 2023/915 ⁽²⁾ nustatyta didžiausia leidžiamoji tam tikrų teršalų koncentracija maisto produktuose, įskaitant neorganinio arseno koncentraciją tam tikruose maisto produktuose;
- (2) arsenas yra plačiai paplitęs pusmetalas, kurio koncentracija uolienose, dirvožemyje ir natūraliame požeminiame vandenyje yra nedidelė. Arseno kiekis aplinkoje padidėjo dėl su antropogenine veikla (kasyba, spalvotųjų metalų lydymu ir iškastinio kuro deginimu) susijusių pramoninių išmetamųjų teršalų, taip pat dėl arseno kaip sudedamosios dalies naudojimo trąšų, medienos konservantų, insekticidų ar herbicidų gamyboje. Nors ekspozicija per odą ir įkvėpus galima, maistas ir geriamasis vanduo yra pagrindiniai arseno ekspozicijos būdai;
- (3) 2009 m. spalio 12 d. Europos maisto saugos tarnyba (toliau – Tarnyba) priėmė nuomonę dėl arseno maisto produktuose ⁽³⁾, kurioje padarė išvadą, kad neorganinis arsenas gali sukelti plaučių, šlapimo pūslės ir odos vėžį bei odos pažeidimus, ir nustatė keletą apatinės lyginamosios dozės ribos (BMDL₀₁) verčių nuo 0,3 iki 8 µg/kg kūno masės per parą. Kadangi apskaičiuota Europos vartotojų, suvartojančių vidutinišką ir didelį neorganinio arseno kiekį su maistu, patiriama ekspozicija atitinka nustatytas BMDL₀₁ vertes, negalima atmesti tam tikriems vartotojams keliamos rizikos tikimybės. Todėl Komisijos reglamentu (ES) 2015/1006 ⁽⁴⁾ nustatyta didžiausia leidžiamoji neorganinio arseno koncentracija įvairiuose sausumos maisto produktuose;
- (4) 2021 m. mokslinėje ataskaitoje ⁽⁵⁾ Tarnyba įvertino Europos gyventojų patiriamą lėtinę su maistu suvartojamo neorganinio arseno ekspoziciją, atsižvelgdama į naujausius neorganinio arseno paplitimo maisto produktuose duomenis, ir ne tik patvirtino sausumos maisto produktų sąsają su šia ekspozicija, bet ir padarė išvadą, kad tam tikrose šalyse tokios maisto produktų grupės kaip „žuvis ir jūros gėrybės“ yra vienos iš akivaizdžių suaugusių gyventojų patiriamos neorganinio arseno ekspozicijos šaltinių;
- (5) remiantis naujausiais paplitimo duomenimis ir tebevykstant konsultacijoms dėl galimos didžiausios leidžiamosios arseno koncentracijos žuvyse ir jūros gėrybėse, Komisijos reglamentu (ES) 2023/465 ⁽⁶⁾ sumažinta didžiausia leidžiamoji neorganinio arseno koncentracija baltuosiuose ryžiuose ir nustatyta jo didžiausia leidžiamoji koncentracija tam tikruose sausumos maisto produktuose;

⁽¹⁾ OL L 37, 1993 2 13, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1993/315/oj>.

⁽²⁾ 2023 m. balandžio 25 d. Komisijos reglamentas (ES) 2023/915 dėl didžiausios leidžiamosios tam tikrų teršalų koncentracijos maiste, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006 (OL L 119, 2023 5 5, p. 103, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj>).

⁽³⁾ EFSA teršalų maisto grandinėje mokslinė grupė (CONTAM); Scientific Opinion on Arsenic in Food. *EFSA Journal* 2009; 7(10):1351, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2009.1351>.

⁽⁴⁾ 2015 m. birželio 25 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1006, kuriuo dėl didžiausios leidžiamosios neorganinio arseno koncentracijos maisto produktuose nustatymo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006 (OL L 161, 2015 6 26, p. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1006/oj>).

⁽⁵⁾ Scientific report of EFSA on the chronic dietary exposure to inorganic arsenic, *EFSA Journal* 2021; 19(1): 6380, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2021.6380>.

⁽⁶⁾ 2023 m. kovo 3 d. Komisijos reglamentas (ES) 2023/465, kuriuo dėl didžiausios leidžiamosios arseno koncentracijos tam tikruose maisto produktuose iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006 (OL L 68, 2023 3 6, p. 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/465/oj>).

- (6) 2023 m. lapkričio 28 d. Tarnyba priėmė mokslinę nuomonę dėl neorganinio arseno maisto produktuose rizikos vertinimo atnaujinimo ⁽⁷⁾. Joje padaryta išvada, kad epidemiologiniai tyrimai rodo, jog ilgalaikis neorganinio arseno vartojimas su maistu ir (arba) geriamuoju vandeniu yra susijęs su didesne kelių nepageidaujamų pasekmių, įskaitant plaučių, šlapimo pūslės ir odos vėžį, rizika. Tarnyba naudojo 0,06 µg/kg kūno masės per parą atitinkančią BMDL₀₅ ir pritaikė ekspozicijos ribos metodą. Ji laikėsi nuomonės, kad ekspozicijos riba suaugusiems yra nedidelė (vidutiniams vartotojams – nuo 2 iki 0,4, o vartotojams, kurie patiria 95-ojo procentilio ekspoziciją – nuo 0,9 iki 0,2), ir padarė išvadą, kad, nepaisant neaiškumų, dabartinė neorganinio arseno ekspozicija kelia susirūpinimą dėl sveikatos;
- (7) todėl, siekiant toliau mažinti gyventojų patiriamą neorganinio arseno ekspoziciją, tikslinga nustatyti didžiausią leidžiamąją koncentraciją žuvims ir jūros gėrybėms, kurios prisideda prie tos ekspozicijos;
- (8) todėl Reglamentas (ES) 2023/915 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (9) atsižvelgiant į tai, kad tam tikrų maisto produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, galiojimo laikas yra ilgas, ir siekiant užkirsti kelią maisto švaistymui, žuvis ir jūros gėrybės, kurios buvo teisėtai pateiktos rinkai iki šio reglamento įsigaliojimo dienos, turėtų būti leidžiama palikti rinkoje iki jų minimalaus tinkamumo vartoti termino arba nuorodoje „Tinka vartoti iki ... (data)“ nurodyto termino;
- (10) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) 2023/915 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 10 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:
 - a) įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:
„Maisto produktai, teisėtai pateikti rinkai iki a–q punktuose nurodytų datų, gali likti rinkoje iki jų minimalaus tinkamumo vartoti termino arba nuorodoje „Tinka vartoti iki ... (data)“ nurodyto termino.“;
 - b) įrašomas šis punktas:
„q) 2025 m. spalio 8 d., kiek tai susiję su I priedo 3.4.5, 3.4.6, 3.4.7 ir 3.4.8 punktuose neorganiniam arsenui nustatyta didžiausia leidžiamąja koncentracija.“;
- 2) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 m. rugsėjo 17 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁷⁾ Scientific opinion on an update of the risk assessment on inorganic arsenic in food, *EFSA Journal*. 2024;22:e8488, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2024.8488>.

PRIEDAS

Reglamento (ES) 2023/915 I priedo 3 skirsnio (Metalai ir kiti elementai) 3.4 poskirsnis (Arsenas) iš dalies keičiamas taip:

1) antra eilutė pakeičiama taip:

		„Neorganinis arsenas (As ^(III) ir As ^(V) suma)	Didžiausia leidžiamoji neorganinio arseno koncentracija taikoma 3.4.1–3.4.8 punktuose išvardytiems produktams.“
--	--	---	--

2) 3.4.5 įrašas ir pirmesnė eilutė pakeičiami taip:

„3.4.5	Šių žuvų raumenų mėsa:		Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma drėgno produkto svoriui. Jei žuvis valgoma visa, didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma visai žuviai. Džiovintiems, atskiestiems, perdirbtiems ir (arba) sudėtiniams maisto produktams taikomos 3 straipsnio 1 ir 2 dalys.
3.4.5.1	Rūšys, išskyrus išvardytas 3.4.5.2 punkte	0,10	
3.4.5.2	Velniažuvinės ir didieji žvaigždininkai atsiskyrėliai (<i>Lophius</i> rūšys; <i>Kathetostoma giganteum</i>), plekšniažuvis (<i>Pleuronectiformes</i> rūšys), juodadėmės menkės (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>), silkės (<i>Clupea</i> rūšys), rombinės rajožuvis (<i>Rajidae</i> rūšys) ir rykliai (visos rūšys)	0,50	
3.4.6	Vėžiagyviai		Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma drėgno produkto svoriui. Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma galūnių ir pilvo raumenų mėsai, o tai reiškia, kad vėžiagyvių galvkrūtinės neįtrauktos. Jei tai krabai ir į krabus panašūs vėžiagyviai (<i>Brachyura</i> ir <i>Anomura</i>), didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma galūnių raumenų mėsai. Džiovintiems, atskiestiems, perdirbtiems ir (arba) sudėtiniams maisto produktams taikomos 3 straipsnio 1 ir 2 dalys.
3.4.6.1	Krabai ir į krabus panašūs vėžiagyviai (<i>Brachyura</i> ir <i>Anomura</i>), krevetės (visos rūšys)	0,10	
3.4.6.2	Vėžiagyviai, išskyrus išvardytus 3.4.6.1 ir 3.4.6.3 punktuose	0,20	
3.4.6.3	Norveginiai omarai (<i>Nephrops norvegicus</i>) ir langustai (<i>jasus</i> rūšys)	1,5	

3.4.7	Dvigeldžiai moliuskai		Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma drėgno produkto svoriui. Didžiųjų šukučių (<i>Pecten maximus</i>) atveju didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma tik pritraukiamiesiems raumenims ir lytinėms liaukoms. Džiovintiems, atskiestiems, perdirbtiems ir (arba) sudėtiniams maisto produktams taikomos 3 straipsnio 1 ir 2 dalys.
3.4.7.1	Šukutės	0,10	
3.4.7.2	Dvigeldžiai moliuskai, išskyrus išvardytus 3.4.7.1 punkte	0,50	
3.4.8	Galvakojai moliuskai	0,050	Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma drėgno produkto svoriui. Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma gyvūnams be vidaus organų. Džiovintiems, atskiestiems, perdirbtiems ir (arba) sudėtiniams maisto produktams taikomos 3 straipsnio 1 ir 2 dalys.
		Bendras arseno kiekis	Didžiausia leidžiamoji bendro arseno koncentracija taikoma 3.4.9 punkte išvardytiems produktams.
3.4.9	Druska	0,50“	